

وَعَدَه

***توسعه ظرفیت های تولید برق ، جلب مشارکت بخش خصوصی و ایجاد بازارهای شفاف و رقابتی**

برنامه

***تسهیل ورود بخش خصوصی از طریق راه اندازی تابلوهای تخصصی برق سبز و برق آزاد در بورس و راه اندازی بازار گواهی صرفه جویی انرژی**
***تضمین تحویل برق خریداری شده و اعطای مشوق های تشویقی در ایام ناترازی**

موعد وفا

***اقدامات اجرایی در سال اول دولت چهاردهم به رشد ۳۷ درصدی حجم معاملات برق نیروگاه های حرارتی در بورس انرژی منتهی شده است**
***حجم معاملات برق سبز در بورس انرژی نیز با پذیرش ۱۴۲ نیروگاه تجدیدپذیر افزایش چشمگیر داشته**

«ایران» از دستاوردهای وزارت نیرو در توسعه ظرفیت های صنعت برق گزارش می دهد

تولد بازارهای جدید برق

مجموعه اقدامات وزارت نیرو از تدوین برنامه های کلان و قوانین پایه مانند «قانون مانع زدایی» گرفته تا اجرای عملیاتی بازارهای متنوع و نوین در بورس انرژی و طراحی مشوق های هوشمند نشان دهنده عزم جدی این وزارتخانه برای عبور از اقتصاد

حدود ۲ هزار و ۴۰۰ مگاوات ظرفیت نیروگاهی جدید توسط این صنایع احداث و به بهره برداری رسیده است. در واقع این امر نه تنها منجر به پایداری برق صنایع شده، بلکه به افزایش قابلیت اطمینان شبکه سراسری برق نیز کمک قابل توجهی کرده است.

ابزارهای نوین بازار محور برای تسهیل ورود بخش خصوصی
وزارت نیرو با درک ضرورت کاهش تصدی گری دولتی و جذب سرمایه های خصوصی، با اصلاح و توسعه چهارچوب های نهادی و قانونی، بستری لازم برای حضور پررنگ تر بخش خصوصی در حوزه تولید و مبادله برق را فراهم کرده که مهم ترین این ابزارها توسعه معاملات در بورس انرژی، راه اندازی تابلوی تخصصی (برق سبز)، ایجاد تابلوی برق آزاد و راه اندازی بازار گواهی های صرفه جویی انرژی است.

با ابلاغ دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی معاملات برق از حالت انحصاری خارج و به بازاری شفاف و رقابتی تبدیل شده است، به طوری که در این بازار عرضه کنندگان (نیروگاه های دولتی و خصوصی) و خریداران (صنایع بزرگ، شرکت های توزیع و خرده فروشی) می توانند به صورت مستقیم و در قالب تابلوی معاملاتی اول، به تبادل برق بپردازند. در سال ۱۴۰۳ بیش از ۱۵۸ میلیارد کیلووات ساعت و در شش ماهه اول ۱۴۰۴ بیش از ۵۷ میلیارد کیلووات ساعت برق در بورس انرژی به فروش رفته است که این رقم نشان دهنده بلوغ نسبی بازار و استقبال گسترده عرضه کنندگان و خریداران از سازوکار بورس است.

راه اندازی تابلوی تخصصی «برق سبز»
این تابلو در بورس انرژی در سال ۱۴۰۲ راه اندازی شد تا نیروگاه های تجدیدپذیر بتوانند برق تولیدی خود را به صورت فیزیکی یا در قالب «گواهی تولید برق تجدیدپذیر» عرضه کنند. صنایع بزرگ نیز می توانند برای تأمین

را دارد. از ابتدای راه اندازی این طرح تاکنون ۲۵ میلیون کیلووات ساعت گواهی صرفه جویی دوره اوج بار و بیش از ۵۸ میلیون کیلووات ساعت گواهی صرفه جویی دوره عادی (غیر اوج) در بورس انرژی به فروش رفته است.

مشوق های برق خصوصی در ایام ناترازی

پایبندی وزارت نیرو به تعهد تحویل برق، سنگ بنای اعتمادسازی در بازارهای نوین برق است. اسناد و دستورالعمل های متعدد، از جمله «دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی» و «مقررات حاکم بر تابلو برق آزاد»، به صراحت شرکت های «توانیر» و «مدیریت شبکه برق ایران» را موظف کرده اند که تحویل برق مبادله شده در تابلوی اول، تابلوی برق سبز و تابلوی برق آزاد را حتی در ایام ناترازی و پیک مصرف تضمین کنند. بر اساس گزارش های ثبت شده، در ایام ناترازی دوره تابستان بیش از ۹۸ درصد میزان مگاوات برق سبز و آزاد خریداری شده مشترکین صنعتی و ۱۰۰ درصد انرژی خریداری شده سبز و آزاد آنها تحویل داده شده است.

ضرایب تشویقی فراتر از میزان تولید واقعی برای صنایع سرمایه گذار در نیروگاه های تجدیدپذیر است. بر اساس روش اجرایی ماده (۹) آیین نامه اجرایی ماده (۴) قانون مانع زدایی، صنایعی که نیروگاه تجدیدپذیر احداث کنند، نه تنها به میزان ۱۰۰ درصد تولید نیروگاه خود از مدیریت بار (خاموشی) معاف می شوند، بلکه این معافیت با اعمال ضرایب تشویقی از ۱٫۲ تا ۱٫۸ افزایش می یابد.

برای نمونه، یک صنعت فولادی که نیروگاه خورشیدی با ظرفیت منصوبه ۱۲۰ مگاوات در سال ۱۴۰۴ احداث نموده است، تولید متوسط معادل ۶۰ مگاوات در هر ساعت در بازه ۱۲ ساعته در دوره ناترازی سال ۱۴۰۴ داشته که با اعمال ضریب تشویقی ۱٫۸، به میزان ۱۰۸ مگاوات حق معافیت از خاموشی برخورداری می شود که مشوقی بسیار قدرتمند برای سرمایه گذاری در این حوزه و بازگشت سرمایه سریع است. برنامه های مدیریت بار در ایام ناترازی بستری جذاب برای سرمایه گذاری بخش خصوصی در احداث نیروگاه های جدید و معامله برق مطمئن فراهم کرده است. عرضه برق در این تابلو تضمین هایی برای سرمایه گذاران ایجاد می کند. از ابتدای راه اندازی تاکنون بیش از ۳ میلیارد کیلووات ساعت برق در تابلو سبز به فروش رفته است.

تحقق ۲۴۰۰ مگاوات نیروگاه جدید
مطابق ماده (۴) قانون مانع زدایی از توسعه صنعت برق که مصوب سال ۱۴۰۱ است؛ صنایع بزرگ و انرژی بر همچون صنایع فولاد، آلومینیوم، مس و پتروشیمی ها مکلف شده اند نسبت به احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه های حرارتی با بازدهی بالا و نیروگاه های تجدیدپذیر اقدام کنند. بعد از تصویب آیین نامه اجرایی این ماده در بهمن ماه سال ۱۴۰۲ توسط هیأت وزیران چهارچوب حقوقی و مشوق های لازم برای آن مشخص شد. در این طرح به منظور افزایش سرمایه گذاری از مشوق هایی همچون تأمین سوخت با تعرفه ترجیحی، تسهیل صدور مجوزها و معافیت های مالیاتی استفاده کرده اند. بر این اساس آمار و اطلاعات اعلام شده از سوی مدیریت شبکه برق ایران تاکنون

وزارتخانه برای عبور از اقتصاد دولتی و ایجاد فضای رقابتی، شفاف و جذاب برای سرمایه گذاری خصوصی در صنعت برق است. این چهارچوب جامع، نه تنها به افزایش پایداری ظرفیت های تولیدی و کاهش ناترازی منجر شده، بلکه با ارائه گزینه های متعدد و سودمند به مصرف کنندگان بزرگ، امکان مدیریت بهینه هزینه و تأمین برق مطمئن را نیز برای آنان فراهم ساخته است. نتایج این اصلاحات در ایجاد فضای رشد و خصوصی سازی صنعت برق کاملاً محسوس است. به طوری که بورس انرژی به بستر مناسبی برای مشارکت مردمی و سرمایه گذاری بخش خصوصی تبدیل شده که این امر در نهایت به توسعه پایدار صنعت برق کشور منجر خواهد شد. در واقع این اصلاحات ساختاری نشان می دهد که دولت با درک ضرورت مشارکت بخش خصوصی، گام های بلندی در جهت حرفه ای سازی و شفاف سازی بازار برق برداشته که تداوم این روند می تواند صنعت برق ایران را به یکی از جذاب ترین حوزه های سرمایه گذاری در منطقه تبدیل کند.

رشد ۳۷ درصدی معاملات برق حرارتی در بورس انرژی

در همین راستا معاون عملیات و نظارت بر بازار بورس انرژی ایران در گفت و گو با خبرنگار روزنامه ایران عنوان کرد: از تاریخ ۷ مرداد ۱۴۰۳، همزمان با آغاز به کار دولت چهاردهم تاکنون در تابلوی مدیریت بار (خاموشی) معاف می شوند، بلکه این معافیت با اعمال ضرایب تشویقی از ۱٫۲ تا ۱٫۸ افزایش می یابد.

برای نمونه، یک صنعت فولادی که نیروگاه خورشیدی با ظرفیت منصوبه ۱۲۰ مگاوات در سال ۱۴۰۴ احداث نموده است، تولید متوسط معادل ۶۰ مگاوات در هر ساعت در بازه ۱۲ ساعته در دوره ناترازی سال ۱۴۰۴ داشته که با اعمال ضریب تشویقی ۱٫۸، به میزان ۱۰۸ مگاوات حق معافیت از خاموشی برخورداری می شود که مشوقی بسیار قدرتمند برای سرمایه گذاری در این حوزه و بازگشت سرمایه سریع است. برنامه های مدیریت بار در ایام ناترازی بستری جذاب برای سرمایه گذاری بخش خصوصی در احداث نیروگاه های جدید و معامله برق مطمئن فراهم کرده است. عرضه برق در این تابلو تضمین هایی برای سرمایه گذاران ایجاد می کند. از ابتدای راه اندازی تاکنون بیش از ۳ میلیارد کیلووات ساعت برق در تابلو سبز به فروش رفته است.

گذار برق از اقتصاد دولتی به بازار رقابتی و شفاف

مجموعه اقدامات وزارت نیرو از تدوین برنامه های کلان و قوانین پایه مانند «قانون مانع زدایی» گرفته تا اجرای عملیاتی بازارهای متنوع و نوین در بورس انرژی و طراحی مشوق های هوشمند (مانند ضرایب تشویقی احداث برق سبز)، نشان دهنده عزم جدی این

دولت دارد چه کار می کند

احمدی اظهار کرد: «با توجه به نقش بازار مشتقه برق در قیمت دهی به سایر بازارها و تسویه نقدی آن (یک روز پس از معامله) ضروری است مشترکان با دیمانند (مقدار مصرف مجاز برق در یک فاصله زمانی مشخص) بیش از یک مگاوات به تأمین برق مورد نیاز خود پیش از دوره تحویل از طریق بازار مشتقه بورس انرژی ایران ترغیب شوند تا با تعمیق بازار کشف منصفانه قیمت برق نیز تقویت شود.»

وی تصریح کرد: «برای پایداری مالی و زنجیره تأمین برق، تأمین منظم نقدینگی شرکت های توزیع و خرید ماهانه برق بر مبنای قیمت های کشف شده در بورس انرژی ایران از جمله اقداماتی است که می تواند به شفافیت، عدالت قیمتی و توسعه بازار برق کشور منجر شود.»

رشد معاملات برق سبز با پذیرش ۱۴۲ نیروگاه تجدیدپذیر

احمدی در خصوص توسعه بازار برق سبز بیان کرد: «از تاریخ ۷ مرداد ۱۴۰۳ تاکنون، تعداد ۱۴۲ نیروگاه تجدیدپذیر با ظرفیت نامی مجموعاً ۳۰۰ مگاوات ساعت در بورس انرژی ایران پذیرش شده اند. در این مدت، حجم کل معاملات انجام شده توسط این نیروگاه ها به میزان یک میلیون و ۲۳۱ هزار و ۸۰۰ مگاوات ساعت و به ارزش بیش از ۶۶ میلیارد و ۷۱۱ میلیون تومان رسیده که نشان دهنده ۱۰۲ درصد رشد حجم و ۲۰۱ درصد رشد ارزش نسبت به مدت زمان مشابه در سال گذشته است.»

وی با اشاره به معاملات انجام شده، افزود: «بیشترین قیمت ثبت شده مربوط به تاریخ ۲۵ تیر ۱۴۰۴ با نرخ ۸ هزار تومان بر کیلووات ساعت بوده و کمترین قیمت در تاریخ ۲۱ شهریور ۱۴۰۳ با رقم ۲ هزار و ۷۰۰ تومان است. علاوه بر آن بیشترین حجم معاملات معادل ۲۲ هزار و ۳۴۵ مگاوات ساعت و بیشترین ارزش مبادلاتی به میزان حدوداً ۲۳ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان در تاریخ ۱۸ خرداد ۱۴۰۴ بوده است.»

احمدی اظهار کرد: «در راستای توسعه بازار برق سبز پیشنهاد می شود نقش سازمان ساتبا در عرضه به عنوان نیروگاه مجازی افزایش یابد، همچنین مجوز حضور در بورس انرژی برای نیروگاه هایی که دارای قراردادهای تهاتری، خرید تضمینی یا سایر توافقنامه ها با ساتبا هستند، صادر شود و سیاست های تشویقی و الزامی در سمت تقاضا نیز تقویت شود.»

نقش آفرینی برق آزاد در عبور از ناترازی

احمدی گفت: «از تاریخ ۷ مرداد ۱۴۰۳، ۲۱۰ نیروگاه برق کوچک مقیاس در بورس انرژی ایران پذیرش شدند تا در عبور از ناترازی برق کشور نقش آفرینی

کنند. این نیروگاه ها به همراه نیروگاه های خود تأمین، توانستند در مجموع ۱۰ میلیون و ۲۴۳ هزار و ۲۸۴ مگاوات ساعت برق را به ارزش ۳۲ میلیارد و ۲۸۶ میلیون و ۵۱۸ هزار تومان در این بازار ثبت کنند.»

وی افزود: «از مهم ترین اقدامات دولت چهاردهم در این زمینه می توان به راه اندازی معاملات نیروگاه های خودتأمین در آذرماه ۱۴۰۲ و تصویب مقررات حاکم بر تابلوی برق آزاد در بورس انرژی ایران اشاره کرد که نقش قابل توجهی در افزایش حجم و ارزش معاملات نیروگاه های کوچک مقیاس داشته است.»

پیشنهادهای سیاست گذاری برای ارتقای بازار برق آزاد

وی تأکید کرد: «با توجه به تأثیر مستقیم برنامه های مدیریت مصرف و ناترازی بر قیمت گذاری بازار برق آزاد، پیشنهاد می شود این برنامه ها حداکثر یک ماه پیش از آغاز توسط متولی ذی ربط اعلام و از طریق بورس انرژی ایران به صورت عمومی منتشر شود تا شفافیت بازار افزایش پیدا کند.»

احمدی تصریح کرد: «یکی از دلایل اصلی پایین بودن قیمت برق عادی، بارانهای بودن قیمت سوخت نیروگاه ها است. به طوری که تحویل سوخت با نرخ پایین موجب کاهش انگیزه برای بهبود بازدهی و نوسازی فناوری در نیروگاه ها شده است. راهکار اساسی، واقعی سازی قیمت سوخت از طریق بازار و انتقال بارانه از زنجیره تولید به زنجیره مصرف است.»

وی خاطر نشان کرد: «تابلوی برق آزاد می تواند بستری برای آزادسازی قیمت سوخت نیروگاه ها باشد و امکان خرید سوخت از بورس انرژی توسط نیروگاه های عرضه کننده را فراهم کند.»

احمدی گفت: «پاسخگویی بار به عنوان یکی از کارآمدترین ابزارهای مدیریت ناترازی برق، ظرفیت بالایی برای اجرا در بستر بورس انرژی ایران دارد. این سازوکار نه تنها به بهبود تخصیص نقدینگی در صنعت برق

بخش دستاورد	اقدام کلیدی	آمار شاخص
نیروگاه صنایع بزرگ	احداث نیروگاه توسط صنایع انرژی بر طبق قانون مانع زدایی	۲۴۰۰ مگاوات به بهره برداری رسید
بورس انرژی	توسعه معاملات برق در بازار شفاف	بیش از ۱۵۸ میلیارد کیلووات ساعت در سال ۱۴۰۳
برق سبز	راه اندازی تابلو برای نیروگاه های تجدیدپذیر	بیش از ۱٫۵ میلیارد کیلووات ساعت برق در تابلوی سبز به فروش رفته است
برق آزاد	ایجاد تابلو با معافیت از خاموشی برای جذب سرمایه	از ابتدای راه اندازی تاکنون بیش از ۱۳ میلیارد کیلووات ساعت برق در تابلوی سبز به فروش رفته است
گواهی صرفه جویی	ایجاد بازار برای مدیریت مصرف و بهینه سازی	از ابتدای راه اندازی این طرح تاکنون ۲۵ میلیون کیلووات ساعت گواهی صرفه جویی دوره اوج بار و بیش از ۵۸ میلیون کیلووات ساعت گواهی صرفه جویی دوره عادی (غیر اوج) در بورس انرژی معامله شده است
تضمین تحویل برق خریداری شده	اعطای مشوق های تشویقی در ایام ناترازی و ضریب تشویقی معافیت از خاموشی	تحویل بیش از ۹۸ درصد برق در ناترازی و ضریب ۱٫۳ تا ۱٫۸ برای تجدیدپذیرها

الو «ایران»

«ایران» صدای مردم ایران است

همه ایرانیان می توانند مشکلات و مطالبات خود را در تماس با شماره ۰۲۱-۸۸۷۶۹۰۷۵ با ما در میان بگذارند. ما مشکلات شما را از مسئولان پیگیری می کنیم و نتیجه آن را در این صفحه به آگاهی شما می رسانیم. «ایران» صدای شما خواهد بود.

اعتضادی

در مورد گرانی لبنیات روزنامه ایران نمی خواهد گزارشی تهیه کند؟ خبرنگاران ایران لبنیات مصرف نمی کنند؟

هاشمی

هرچه می گویم جدول را حذف نکنید اما حداقل یکبار در هفته این اتفاق می افتد؛ اگر برای مخاطبین ارزش قائل هستید جدول را حذف نکنید.

یاراحمدی

وضعیت چراغ خیابان ها خیلی بد است. لاستیک دزدی و سرقت های خرد از خودروها به همین دلیل بسیار زیاد شده است؛ لطفاً پیگیری کنید.

سزاورای

چند روزی است افزایش قیمت دلار متوقف شده است؛ این یعنی دولت می توانست تاکنون اینکار را انجام دهد و نجات نداد یا واقعیت دیگری پشت پرده است؟

علی زاده

در مورد صدوق های درآمد ثابت گزارش تهیه کنید؛ تفاوت آنها با سپرده های عادی چیست؟ چرا بانک ها روی آنها مانور نمی دهند؟